



Türkiye Göç Araştırmaları Merkezi
(TÜGAM)

Vaka Analizi:

İspanya-Septe'de Düzensiz Göç:

Olgu, Algı ve Göçün Araçsallaştırılması

Burak Levent Sancar

2026/1

www.gocvakfi.org | info@gocvakfi.org



İSPANYA SEPTE'DE DÜZENSİZ GÖÇ: OLGU; ALGI VE GÖÇÜN ARAÇSALLAŞTIRILMASI

(2026/1)

YAZAR:

Burak Levent Sancar

TÜRKİYE GÖÇ ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (TÜGAM)

GRAFİK TASARIM:

Feyzanur Yetimoğlu

E ISBN:

978-625-5830-44-9

Göç Araştırmaları Vakfı

Hacettepe Mahallesi Fener Sokak No: 5

06230 Altındağ/Ankara, Türkiye

Tel.: (0312) 473 76 11

Fax: (0312) 473 79 14

Kitapçığın tüm yayın hakları Göç Araştırmaları Vakfına aittir.

Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz.



GÖÇ ARAŞTIRMALARI VAKFI
MIGRATION RESEARCH FOUNDATION
مركز دراسات الهجرة

İçindekiler

Giriş	2
Septe'deki Hareketliliğin Nedenleri	4
Avrupa Birliği'ndeki Tartışmalar	5
Septe'deki Hareketlilik Bir "Operasyon" Olabilir mi?	7
Sonuç	9
Kaynakça	11

Giriş

2026 yılının Temmuz ayının son iki gününde, Fas'tan İspanya'ya bağlı özerk bölge Septe'ye (Ceuta) yönelik beklenmedik bir göç hareketliliği yaşandı. Fas'ın kuzeyindeki Fnideq kentinden İspanya'ya bağlı Kuzey Afrika'da yer alan özerk şehir Septe'ye binlerce göçmen yöneldi. Göçün hem büyük ölçekli hem beklenmedik bir zamanda oluşu kısa sürede uluslararası kamuoyunun dikkatini bölgeye çekti. Septe'ye yönelik büyük çaplı düzensiz göçün nedenleri, sonuçları ve bizzat kendisine dair pek çok analiz ve yorum yapıldı. Bu çalışmanın temel hedefi ise Septe'ye doğru gerçekleşen düzensiz göç hareketliliğini betimlemek ve konu üzerine yapılan tartışmaları eleştirel bakış açısıyla analiz etmektir.

Öncelikli olarak, göçmen sayısı farklı kaynaklardan farklı zamanlarda çeşitli biçimlerde servis edildi. BBC Türkçe'ye göre 60.000 (BBC Türkçe, 2026), EuroNews'a göre 40.000 (Euronews, 2026), İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne göre ise 50.000-60.000 arasında göçmen Fas'tan Septe'ye doğru hareket etti (Human Rights Watch, 2026). Moncloa (İspanya Hükümeti) ise 10 Ağustos'taki resmi açıklamasında Septe'ye yönelen göçün toplamda 80 bin olduğunu ifade etti (El Espanol, 2026). Bakanlığın 31 Temmuz'da olayın devam ettiği süreçte yaptığı açıklamada ise tahmini 50.000 göçmenin geçtiği ifade edilmiştir (Maldita.es, 2026).

Septe'ye yönelik düzensiz göç hareketlerinde, göçmenlerin sayısının yanı sıra, bu hareketliliğin nedenleri de tartışmaların odağında yer almıştır. Özellikle, düzensiz göçü önlemeye yönelik kapsamlı sınır güvenliği tedbirleriyle korunan ve Avrupa'ya giriş açısından stratejik bir konumda bulunan Septe'ye insanların neden hayatlarını tehlikeye atarak yöneldikleri, tartışmaların temel sorularından biri hâline gelmiştir.

Şehrin kara sınırları iki adet altı metrelik çitle, deniz kıyıları ise kauçuk mermi kullanan sivil muhafızlar tarafından korunmaktadır (Andersson, 2016). Dolayısıyla, özerk şehirdeki üst düzey güvenlikle kısa zamanda gerçekleşen büyük çaplı düzensiz göç arasında oluşan çelişki bu düzensiz göçün sebeplerini tartışmaya açık hale getirdi.

Septe'deki Hareketliliğin Nedenleri

Septe'ye yönelik düzensiz göç hareketliliğinin nedenlerine ilişkin değerlendirmelerden biri, İspanya Yüksek Mahkemesi tarafından verilen STS 814/2026 sayılı kararın göçmenler tarafından yanlış yorumlandığı ve bu durumun Septe'ye yönelimi teşvik etmiş olabileceği iddiasına dayanmaktadır. Sanchez, söz konusu kararın kamuoyunda ve göçmenler arasında yanlış yorumlandığını ve göçmenlerin bu nedenle yanlış yönlendirildiğini savunmuştur (T24, 2026). Söz konusu karar, 14 Kasım 2024 tarihinde Septe'ye yüzerek ulaşmaya çalışan iki kişinin açık denizde yakalanmasının ardından Fas'a iade edilmelerine ilişkin karara yapılan itiraz üzerine verilmiştir. Yüksek Mahkeme, 11 Ocak 2000 tarihli ve 4/2000 sayılı Organik Kanun'un 58.3. maddesinin onuncu ek hükmünü yeniden yorumlayarak, deniz yoluyla ülkeye giriş yapan göçmenlerin derhâl sınır dışı edilerek "sıcak dönüş" uygulamasına tabi tutulamayacağına hükmetmiştir. Buna göre, göçmenlerin tercüman desteği sağlanarak haklarında bireysel dosya oluşturulması ve her bir kişinin durumunun ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir (Confilegal, 2026). Dolayısıyla kararın, göçmenler arasında Septe'ye ulaşmaları hâlinde geri gönderilmeyecekleri yönünde bir algı oluşturması, söz konusu göç hareketliliğini açıklayan hukuki faktörlerden biri olarak değerlendirilebilir. Bu yasal sebep-sonuç ilişkisini destekleyenlerin başka bir argümanı da sosyalist lider Sanchez'in göçmenlere olan genel kolaylaştırıcı yaklaşımı oldu. Örneğin, İspanya aşırı-sağ partisi Vox'un genel başkanı Santiago Abascal da, İspanya'nın güncel göç politikalarını -özellikle 500.000 göçmene vatandaşlık statüsünün verilmesini- eleştirip Septe'ye olan kitlesel düzensiz göçü işgal olarak nitelendirdi (New York Post, 2026).

Avrupa Birliği'ndeki Tartışmalar

Septe'ye olan düzensiz göç hareketliliği, hedef ülke İspanya'nın idari olarak AB sınırları içinde sayılmasının da etkisiyle AB liderlerinin dikkatini çekti. 31 Temmuz 2026'da İspanya Başbakanı Sanchez öngörülmemiş göç dalgasını 'İspanya'nın toprak bütünlüğüne yönelik ihlal' olarak değerlendirdi. Paralelinde Almanya'daki Hristiyan Demokrat Partisi'nin lideri Friedrich Merz, sosyal medya hesabından yayınladığı mesajında, 'AB'nin dış sınırlarının korunması, yasadışı göçle mücadele için hayati öneme sahiptir. İspanya'nın yasadışı göçmenleri Avrupa kıtasına sokmama niyetini destekliyorum.' paylaşımıyla desteğini beyan etti. AB Komisyonu Başkanı Von der Leyen ise, sosyal medyadan yaptığı açıklamada, 'Kimsenin kurallarımıza uymadan birliğimize gelmesine izin veremeyiz' açıklamasında bulundu (DW, 2026a).

Durumu idari bir ihlal olarak değerlendiren kesim, İspanya'nın sosyalist lideri Sanchez'e yönelik eleştirilerini sert bir biçimde dile getirdi. İtalya Başbakanı Meloni sosyal medya üzerinden, 'Ceuta'dan gelen görüntüler şoke edici ve bir kez daha gösteriyor ki kontrolsüz yasadışı göç, Avrupa sınırlarının güvenliği için somut bir tehdit oluşturuyor' paylaşımıyla düzensiz göçe tepkisini belli ederken İspanya'nın Schengen bölgesinden izole edilmesi gerektiğini savundu. Devamında Septe'deki göç hareketliliğinin Schengen bölgesinde oluşturabileceği tahribattan duyduğu endişeyi dile getiren bir açıklama, İsveç Başbakanı Ulf Kristersson'dan geldi. Kristersson sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamada İspanya'nın durumu "hızla" kontrol altına alması ve Schengen sistemi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmesi gerektiğini vurguladı. Muhafazakâr politikacı ayrıca, İsveç'in 'düzen ve kontrolü korumak için gerekli tedbirleri' almaya hazır olduğunu dile getirdi. Finlandiya İçişleri Bakanı Mari Rantanen ise İspanya'nın Schengen bölgesinin dış sınırını korumada başarısız olduğunu savundu. Fransa İçişleri Bakanı Nunez sınır denetimlerinin güçlendirilmesi için talimat verdiğini ve sınıra hızlı müdahale birliklerinin konuşlandırılacağını aktardı (DW, 2026b).

İspanya'nın özellikle düzensiz göçe yönelik politikaları nedeniyle Schengen Bölgesi'n-

den çıkarılması gerektiğini savunan görüşlere karşılık Sanchez, Frontex'in 2021–2026 yılları arasında düzensiz göçmenlerin Avrupa'ya hangi ülkeler üzerinden giriş yaptığını gösteren verilerini kamuoyuyla paylaştı. 'Dayanışma ve empati isteğe bağlıdır. İtalya üzerinden 478 bin 600, Batı Balkanlar'dan 340 bin 600, Yunanistan'dan 259 bin 800, İspanya'dan 234 bin 760 ve Doğu sınırı üzerinden 48 bin kişi Avrupa sınırlarından geçmeye çalışmıştır. "Bölünmenin zamanı değil, güçlü ve birlik içinde bir Avrupa Birliği inşa etmeye devam etmenin zamanı" diyerek Sanchez, Septe'de yaşanan kitlesel düzensiz göç hareketliliğine ilişkin Avrupa kamuoyunda oluşan algının, mevcut veriler ışığında yeniden değerlendirilmesi gerektiğine işaret etti. Dolayısıyla gözler bu sefer bu düzensiz göçün çıkar grupları tarafından "orkestre edilmiş" olma ihtimaline çevrildi.

Septe'deki Hareketlilik Bir "Operasyon" Olabilir mi?

Fas hükümeti ve başka güç odaklarının düzensiz göçmenleri yönlendirerek Septe'deki krize neden oldukları yönündeki şüpheler ise giderek artıyor. Birleşmiş Milletler İsrail elçisi Danon sosyal medya üzerinden 'İsrail'e ders verme fırsatını asla kaçırmayan İspanya, göç politikası nedeniyle yaşanan krizin ardından Septe'de olağanüstü hâl ilan etti. Belki de bize ders vermeye devam etmeden önce, Afrika'da neden hala sömürge döneminden kalma topraklara sahip olduğunu dünyaya açıklamasının vakti gelmiştir.' (The Times of Israel, 2026) diyerek Sanchez'in İsrail'e bakışını, Septe'ye olan düzensiz göç üzerinden eleştirdi. Özellikle Danon'un açıklaması üzerine Septe kitlesel düzensiz göçünün asıl sebebine dair başka bir tartışma daha ortaya çıktı.

Bazıları için Sanchez'in İsrail'in Filistinlilere yönelik yürüttüğü politikalara karşı yaptığı eleştirileri, İsrail'in son yıllarda Fas'la olan yakın ilişkileri ve ABD ile İspanya ilişkilerinin çeşitli olaylar sonucu zayıflaması, kitlesel düzensiz göçün Fas, İsrail ve ABD işbirliği ile hazırlanmış bir "operasyon" olabileceği yorumlarını doğurdu. İspanya topraklarına yönelik toplam düzensiz göçün 2021 yılından itibaren istikrarlı bir düşüş göstermesine ve 2025 yılında 36.775 olarak kaydedilmesine rağmen (İspanya İçişleri Bakanlığı, 2026), yalnızca iki gün içerisinde Septe'ye yönelen düzensiz göçmen sayısının, 2025 yılı boyunca İspanya'ya yönelen toplam düzensiz göçmen sayısını aşması dikkat çekicidir. Bu durum, söz konusu göç hareketliliğinin arkasında farklı bir dinamiğin bulunabileceğine ilişkin şüpheleri güçlendirmiştir. Öte yandan, bazı göçmenler Fas makamları tarafından Septe'ye yönlendirildiklerini beyan etmiştir. Göçmenlerden bazıları, Faslı yetkililerin kendilerine "buraya gidin, şuraya gidin" şeklinde yönlendirmelerde bulunduğunu ifade etmiştir (The Times of India, 2026).

Dış kaynaklı bir "operasyon" iddiasının diğer önemli aktörü olarak öne sürülen İsrail'in ABD ile ilişkileri de bu bağlamda değerlendirilmelidir. Dış kaynak iddialarının ana hedefi olan İsrail'in kuruluşundan beri ABD ile olan ilişkileri epey sıkı ve yoğun olmuştur. Hatta

bu yoğun ilişki 1951'de kurulan Amerikan Siyonist Kamu İşleri Komitesi (AZCPA), şu anki ismiyle Amerika-İsrail Kamu İşleri Komitesi (AIPAC) ile kurumsallaşmıştır. Dolayısıyla, kurulan yoğun ilişki elbette uluslararası ilişkilerde de iki ülkeyi organik birer partner yapmıştır.

Öte yandan 2020 yılında bölgede imzalanan Abraham Antlaşmalarına Fas'ın katılımıyla Fas-İsrail arasında yeni bir partnerliğin tohumları atılmıştır. Fas asıl Batı Sahra'da kendi hakimiyetini kabul ettirmeye çalışırken Abraham Antlaşmaları sonucunda Fas ve İsrail arasında siber güvenlik, ulaşım, turizm, yenilenebilir enerji yatırımları ve su alanında önemli işbirliği adımları atılmıştır. Dahası 2021 yılı itibarıyla iki ülke arasındaki ticaret hacminin 131 milyon \$ olması tahmin edilirken, Şubat 2022 itibarıyla ticaret hacmini beş yıl içinde 500 milyon dolara çıkarmayı hedefleyen yeni bir anlaşma yapılmıştır (The Jerusalem Post, 2022). Bunlara ek olarak, İspanya'nın Fas'ın jeopolitik rakibi Cezayir ile olan yakınlaşmaları, ABD ile ilişkilerine İspanya'nın İran savaşındaki muhalif çizgisinin etkisi, organik partnerleri İsrail ile Gazze konusundaki anlaşmazlıkları, Sanchez İspanya'sının ABD-İsrail ittifakından uzakta görünmesinin sebepleri arasındadır. Septe'ye olan göç sonrası ABD cephesinden Başkan Yardımcısı JD Vance ve Başkan Trump'tan, İsrail cephesinde Danon'dan doğrudan İspanya hükümetini eleştiren mesajlar da göç hareketinin siyasi bir göz korkutma aracı olduğunu destekler yöndedir.

Sonuç

Septe'ye yönelik kitlesel göç hareketliliğinin ardından ABD cephesinden Başkan Yardımcısı JD Vance ve Başkan Donald Trump'ın, İsrail cephesinden ise Danon'un doğrudan İspanya hükümetini hedef alan açıklamalarda bulunması, olayın yalnızca bir düzensiz göç meselesi olarak değerlendirilmemesi gerektiğine ilişkin tartışmaları güçlendirmiştir. Bu açıklamalar, kitlesel hareketliliğin arkasında göç dinamiklerinin ötesinde siyasi ve jeopolitik saiklerin bulunabileceği yönündeki şüpheleri de beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla Septe'ye yönelen olağanüstü kitlesel insan hareketliliğinin, İspanya'nın dış politikası ve uluslararası ilişkilerdeki konumuyla bağlantılı daha geniş bir siyasi bağlam içerisinde değerlendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Septe'deki kitlesel düzensiz göç hareketliliğine ilişkin tartışmalarda algının zaman zaman olgunun önüne geçtiği görülmektedir. Farklı aktörler, olayın nedenlerini kendi siyasi pozisyonlarını destekleyecek biçimde yorumlama ve göç hareketliliğini kendi politik gündemleri doğrultusunda araçsallaştırma eğiliminde olmuştur. Özellikle Trump, Meloni ve JD Vance gibi göç politikalarında daha katı tutumlarıyla öne çıkan siyasetçiler, Septe'ye yönelik düzensiz göçü ağırlıklı olarak bir sınır ve kamu düzeni meselesi olarak ele almıştır. Ancak binlerce insanın hayatlarını riske atarak yaklaşık beş kilometrelik mesafeyi yüzmeleri (CNN Español, 2026) veya altı metrelik sınır çitlerini aşmaya çalışması, bu hareketliliğin arkasındaki nedenler bakımından yeterince tartışılmamıştır. Benzer şekilde, denizde yorgunluk ve boğulma nedeniyle hayatını kaybedenler ile güvenlik güçlerinin müdahalesi sırasında yaralanan göçmenlerin karşı karşıya kaldığı riskler de siyasi tartışmaların merkezinde yer almamıştır. Bunun yerine tartışmalar büyük ölçüde İspanya'nın sınır yönetimindeki başarısızlığı ve düzensiz göçle mücadelede daha sert tedbirlerin alınması gerektiği ekseninde şekillenmiştir. Bu yaklaşım yalnızca siyasi söylemlerle sınırlı kalmamış, çeşitli yaptırım önerileri ve uygulamaları da gündeme gelmiştir. Örneğin İtalyan İçişleri Bakanlığı'nın İspanya ile deniz ve hava sınırlarını bir ay süreyle kapatma kararı aldığı bildirilmiştir (Infobae, 2026). Fransa'da ise Ulusal Birlik partisinin önde gelen

isimlerinden Marine Le Pen, iktidara gelmeleri hâlinde Schengen alanının yalnızca Avrupa vatandaşlarının kullanımına açık hâle getirileceğini açıklamıştır. Eski Fransa Başbakanı Michel Barnier de bir üye devletin düzensiz göçe yönelik politikalarıyla diğer ülkeler açısından “çekim” oluşturmaları durumunda, diğer üye devletlerin özellikle İspanya’ya karşı sınırlarını etkin biçimde koruyabilmesi gerektiğini savunmuştur (Objective, 2026).

Öte yandan, Septe’deki hareketliliğin arkasında Fas, İsrail ve ABD’nin bulunduğu yönündeki iddialar da olayın daha geniş bir jeopolitik bağlam içerisinde değerlendirilmesi-ne yol açmıştır. Bu değerlendirmelerde, İspanya ile ABD ve İsrail arasındaki son dönem siyasi gerilimlere dikkat çekilmiştir. İspanya’nın Temmuz 2026’da ABD’nin İran’a yönelik askeri operasyonları sırasında İspanya’daki üslerin kullanılmasına izin vermemesi ve NATO kapsamında savunma harcamalarını artırma konusundaki isteksizliği bu bağlamda öne çıkarılmıştır. Bunun yanında, İspanya’nın İsrail’in Gazze’deki operasyonlarına yönelik tutumu ve İsrail’deki büyükelçiliğini geri çekmesi de iki ülke arasındaki siyasi gerilimin göstergeleri arasında değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, Septe’ye yönelik kitlesel hareketliliğin yalnızca kendiliğinden gelişen bir göç dalgası mı, yoksa belirli aktörlerin müdahalesiyle yönlendirilmiş bir hareketlilik mi olduğu konusunda kesin bir sonuca ulaşmak mevcut verilerle mümkün değildir. Ancak binlerce kişinin çok kısa bir zaman diliminde aynı noktaya yönelmesi, Fas makamlarının göçmenleri yönlendirdiğine ilişkin bazı iddialar ve olayın hemen ardından farklı devletlerden gelen siyasi açıklamalar, hareketliliğin arka planına ilişkin soru işaretlerini artırmaktadır.

Bu nedenle Septe örneği, göçün yalnızca bireylerin yer değiştirmesi olarak değil, uluslararası ilişkilerde siyasi bir araç hâline gelebilen bir olgu olarak da ele alınması gerektiğini göstermektedir. Küreselleşen dünyada, Avrupa Birliği’nin dış sınırlarına komşu ülkeler göç hareketlerinin kontrolünde birer “kapı bekçisi” (gatekeeper) konumuna gelebilmekte ve göç üzerindeki kontrollerini siyasi veya diplomatik amaçlarla kullanabilmektedir. Ayrıca, çok sayıda düzensiz göçmenin kısa sürede sınır hattına ulaşması ve güvenlik güçleriyle karşı karşıya gelmesi, kamuoyunda güçlü görüntüler ve güvenlik odaklı bir algı oluşturabilmektedir. Bu görüntülerin, göçü bir güvenlik ve tehdit meselesi olarak çerçeveleyen milliyetçi ve göç karşıtı siyasi söylemleri güçlendirme potansiyeli de göz ardı edilmemelidir. Dolayısıyla Septe’de yaşananlar, yalnızca “İspanya sınırlarını neden koruyamadı?” sorusuyla açıklanabilecek bir olay değildir. Asıl tartışılması gereken, binlerce insanı kısa bir zaman diliminde hayatlarını riske atarak böylesine tehlikeli bir geçişe yönelten koşulların ne olduğu ve bu hareketliliğin farklı siyasi aktörler tarafından nasıl anlamlandırıldığı ve araçsallaştırıldığıdır.

Kaynakça

- Andersson, R. (2016). Hardwiring the frontier? The politics of security technology in Europe's "fight against illegal immigration." *Security Dialogue*, 47(1), 22–39. <https://doi.org/10.1177/0967010615606044>
- BBC News Türkçe. (2026, 30 Temmuz). Fas sınırından İspanya'nın Kuzey Afrika'daki toprağı Ceuta'ya on binlerce göçmen geçti. BBC News Türkçe. <https://www.bbc.com/turkce/articles/cz97klj5x98o>
- Camba, G. (2026, 31 Temmuz). At least 60,000 migrants cross into Spanish territory of Ceuta from Morocco in a single day. Euronews. <https://www.euronews.com/my-europe/2026/07/31/more-than-40000-migrants-crossed-into-ceuta-over-past-24-hours-spain-says>
- CNN en Español. (2026, 30 de julio). "Fue muy duro", relata migrante que cruzó nadando hacia Ceuta desde Marruecos. <https://cnnespanol.cnn.com/2026/07/30/mundo/crce-miles-marruecos-ceuta-ap>
- Confilegal. (2026, 30 de julio). La sentencia del Supremo que estableció que entrar en Ceuta nadando no activa la "devolución en caliente". <https://confilegal.com/20260730-sts-2965-2026-ceuta-rechazo-frontera-cruces-nado/>
- Deutsche Welle. (2026, 31 Temmuz). Morocco detains dozens of migrants trying to enter Spain's North African exclave of Ceuta. DW. <https://www.dw.com/en/morocco-detains-dozens-of-migrants-trying-to-enter-spains-north-african-exclave-of-ceuta/a-78385761>
- El Español. (2026, 10 de agosto). Moncloa cifra en 80.000 los migrantes llegados a Ceuta y en 1.400 los menores que quedan allí: Vivas lo ve "inasumible". https://www.elespanol.com/reportajes/20260810/moncloa-cifra-migrantes-llegados-ceuta-dice-quedan-menores-vivas-inasumible/1003744348690_0.html

- El Nacional. (2026, 10 de agosto). El gobierno de España aclara que la cifra de migrantes llegados a Ceuta se mantiene en 72.000 mientras se intensifica el debate sobre los menores no acompañados. <https://www.elnacional.com/2026/08/el-gobierno-de-espana-aclara-que-la-cifra-de-migrantes-llegados-a-ceuta-se-mantiene-en-72-000-mientras-se-intensifica-el-debate-sobre-los-menores-no-acompanados/>
- Human Rights Watch. (2026, 3 de agosto). Sunderland, J., & Seibert, L. Rapid returns follow migrant crossings to Ceuta. <https://www.hrw.org/news/2026/08/03/rapid-returns-follow-migrant-crossings-to-ceuta>
- Jerusalem Post. (2022, 21 de febrero). Israel looks to increase trade with Morocco to \$500 million. <https://www.jpost.com/breaking-news/article-698155>
- Maldita.es. (2026, 5 de agosto). La sentencia del Tribunal Supremo sobre las “devoluciones en caliente” en Ceuta y Melilla: Preguntas y respuestas. <https://maldita.es/de-sinfo/20260805/sentencia-tribunal-supremo-devoluciones-caliente-ceuta-melilla/>
- Ministerio del Interior. (2025). Informe quincenal sobre inmigración irregular: Datos acumulados desde el 1 de enero al 31 de diciembre de 2025. Gobierno de España. https://interior.gob.es/opencms/export/sites/default/.galleries/galeria-de-prensa/documentos-y-multimedia/balances-e-informes/2025/23_informe_quincenal_acumulado_01-01_al_31-12-2025.pdf
- New York Post. (2026, 3 Ağıustos). Morocco blames Ceuta migration influx on social media, human trafficking. <https://nypost.com/2026/08/03/world-news/morocco-blames-ceuta-migration-influx-on-social-media-human-trafficking/>
- The Times of India. (2026, 31 Temmuz). “Go that way”: Illegal migrants say Moroccan authorities directed them towards Spain’s Ceuta. <https://timesofindia.indiatimes.com/world/europe/go-that-way-migrants-say-moroccan-authorities-directed-them-towards-spains-ceuta/articleshow/132785872.cms>
- The Times of Israel. (2026). Israel’s UN envoy sparks Spain spat with accusation of “colonial enclaves” in Africa. <https://www.timesofisrael.com/israels-un-envoy-sparks-spain-spat-with-accusation-of-colonial-enclaves-in-africa/>
- The Objective. (2026, 1 Ağıustos). Ofensiva europea contra Sánchez tras el descontrol de la frontera de Ceuta. <https://theobjective.com/espana/politica/2026-08-01/europa-sanchez-schengen-inmigrantes-ceuta/>



daha fazla bilgi için



@goc_vakfi



/gocarastirmalarivakfi